

▲ Krystyna Pryszczak (Natalia) oraz Ryszard Pochroń (Lomow) w nowym spektaklu SP TC, na który składają się jednoaktówki "Niedźwiedź" i "Oświadczyń" A. P. Czechowa. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

JUTRO PREMIERA NA SCENIE POLSKIEJ TC Jednoaktówki Czechowa

Po dwunastu latach Scena Polska ponownie sięgnęła po utwory rosyjskiego dramaturga Antoniego Pawłowicza Czechowa. W październiku 1985 r. odbyła się premiera "Wiśniowego Sadu" w reżyserii Karola Suszki, a w piątek 18 kwietnia br. zapraszamy o godz. 18, 30 na premierowe przedstawienie dwóch jednoaktówek Czechowa pt. "Niedźwiedź" i "Oświadczyń" w reżyserii Rudolfa Molińskiego.

Te dwa krótkie żarty sceniczne, powstałe w początkowym okresie twórczości Czechowa, nawiązywały do bezrozumu nurtu jego humorystyki, przemycając jednocześnie sporo elementów krytyki społecznej. Autor nie podaje pełnego obrazu ziemiństwa, ogranicza się do pokazywania śmiechowości i histeryczności, braku jakichkolwiek głębszych zainteresowań i nierobstwa tych sfer. Czechow - z wykształcenia lekarz - już w czasie studiów w Moskwie drukował w tamtejszych pismach zabawne obrazki, felietony, humoreski, recenzje teatralne oraz opowiadania. Będąc mistrzem formy nowelisticznej, poświęca wiele uwagi życiu małych, zwykłych ludzi, prowincjonalności i ukazuje ich na tle codzienności monotonna życia.

"Niedźwiedź", żart sceniczny w jednej odsłonie, przedstawia zabawną obrazek z życia ziemiństwa rosyjskiego. Początkowo nie był przeznaczony do wystawiania na scenie, po raz pierwszy ukazał się w formie teatru. Na scenach polskich teatrów grany był często i z dużym powodzeniem. Grigorij Stepanowicz Smirnow, rozgiewany właściciel ziemski, składa wizytę sąsiadce, wdowie Helenie Iwanowne Popowej, by upomnieć się o zwrot długu. Dochodzi między nimi do gwałtownej sprzeczki, w trakcie której Popo-

wa nazywa go "niedźwiedziem", a on wyzywa ją na pojedynek, i... "Oświadczyń" to mniej dobrodusznym kpiną z ziemiństwa. Nieśmiały Iwan Wasiliewicz Lomow odwiedza wybrankę swego serca Natalię Stepanowną, lecz podczas wizyty następuje ostra wymiana zdań z jej ojcem Stepanem Stepanowiczem na temat jakiegoś bezwartościowego kawałka ziemi, która grozi pogrzebaniem nadziei młodej pary.

W spektaklu wyreżyszerowanym przez Rudolfa Molińskiego można będzie podziwiać Halinę Pasekową, Kazimierza Siedlaczka, Krystynę Pryszczak, Ryszarda Pochronia, Zbigniewa Zwaka oraz samego reżysera. Następną premierą Soeny Polskiej odbędzie się 10 maja. Już teraz serdecznie zapraszamy do obejrzenia adaptacji scenicznej "Przygód Tomka Sawyer'a" Marka Twaina'a w reżyserii Janusza Klimy. (SP)

KWIATY, SADZONKI I TECHNIKA OGRODNICZA Wystawa "Flora '97"

OSTRAWA (mro) - Zwolennicy pracy na działce, miłośnicy kwiatów i właściciele nawet niewielkich ogródków na pewno już szykują się na kolejny 18. rocznik międzynarodowej wystawy kwiatów "Flora '97". Jak co roku będzie przebiegała w olumienionym parku im. Smetany w dniach 24-27 kwietnia br.

Jak poinformowała na wrotkowej konferencji prasowej Ludmila Gretmanowa, dyrektor wystawy, ekspozycja kwiatów będzie usytuowana w pawilonie A; w pawilonie E zaprezentuje się Czeski Związek Działkowców, zaś w oddanej po częściowym remoncie palmiarni będzie można podziwiać rośliny tropików oraz kaktusy.

Wystawiać będzie 40 wystawców z Niemiec, Holandii, Danii, Belgii, Słowacji i Czech.

Wstęp wolny. Ciąg dalszy na str. 2

Chociaż pogoda - jak to w kwietniu bywa - płata czasami jeszcze figle, a do obchodów "Dnia Ziemi" pozostało nam kilka dni, Jablonkowiianie postanowili zabrać się już do wiosennych porządków.

Z inicjatywy Urzędu Miejskiego rozpoczęto sprzątanie już pod koniec marca i na początku bm. władze miasta przy współpracy ze spółką akcyjną "Usługi Komunalne"

W GIMNAZJUM - TRADYCYJNIE, W SZKOLE ZDROWOTNEJ - KONKURS Za kilka dni egzaminy

CZ. CIESZYN, KARWINA (h) - W najbliższych dniach rozstrzygną się losy tych wszystkich absolwentów szkół podstawowych, którzy po wakacjach postanowili kształcić się dalej w szkołach średnich. W poniedziałek 21 kwietnia w większości szkół średnich odbędą się bowiem egzaminy wstępne.

Jak poinformował nas dyrektor Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie, Alojzy Kuła, do dyrekcji wpłynęło 86 zgłoszeń do egzaminu wstępnego w terminie pierwszym, a także 58 zgłoszeń na termin drugi (15 maja). "Drugie podejście" zarezerwowane jest dla uczniów, którzy w pierwszym terminie zdawać będą do innych szkół średnich.

"Wierzymy, że także w następnym roku szkolnym uda się otworzyć w gimnazjum cztery klasy pierwsze - trzy w Cz. Cieszynie i jedną w Karwinie" - powiedział "GL" A. Kuła. "Nasza szkoła daje młodzieży chcącej się uczyć, a przede wszystkim pragnącej po zdaniu matury ubiegać się o indeksy uczelni wyższych w kraju i w Polsce ogromne możliwości - mamy znakomicie wyposażone klasopracownie, w tym nową pracownię geografii i historii oraz dysponującą najnowocześniejszym sprzętem klasę komputerów. Na pewno młodzież zainteresuje też fakt, że w najbliższym czasie nasza szkoła podłączona zostanie do sieci Internetu. Można uczyć się u nas językami obcych - angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Klasy są profilowane - na przyrodnicze, humanistyczne i ogólne. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na duży i różnorodny sprzęt zajęć pozaszkolnych - sportowych, plastycznych, muzycznych, humanistycznych i in. Młodzież gimnazjalna od wielu lat z powodzeniem uczestniczy w najróżniejszych olimpiadach i konkursach w kraju i w Polsce. Nie bez znaczenia, głównie dla uczniów dojeżdża-

jących do szkoły, jest możliwość korzystania ze stołówki".

Dyrektor A. Kuła poinformował też, że nie rozrośnie się już w przyszłych latach gimnazjum sześciocletnie. Uczniowie jedynej na razie klasy doprowadzeni zostaną jednak do matury. "Podjęliśmy tę decyzję po konsultacjach z dyrektorami wszystkich polskich podstawówek, uważamy, że w naszych warunkach jest ona jak najbardziej na miejscu".

Ogólnie we wszystkich klasach gimnazjalnych, w Czeskim Cieszynie i Karwinie, uczy się obecnie 420 dziewcząt i chłopców. Egzaminy wstępne uczniowie zdawać będą z języka polskiego i matematyki. Egzamin z polskiego obejmuje dyktando i 10 pytań z zakresu m. in. gramatyki i literatury. Na egzaminie z matematyki rozwiązać trzeba będzie 10 przykładów. Zadania będą punktowane - zdający uzyskać może maksymalnie 100 punktów. W ustaleniu kolejności tych, którzy powinni nastąpić pod uwagę stopnie na świadectwach za ostatnie trzy półroczna.

Korekta polityki gospodarczej

PRAGA (A/r) - Rząd przyjął wczoraj zapowiadany pakiet przedsięwzięć, mających ożywić wykazującą oznaki stagnacji gospodarkę, przeciwdziałać w szczególności obrzygniemu deficytowi handlowemu, spadkowi tempa wzrostu i pojawieniu się deficytu budżetowego.

10-stronicowy dokument zażyłowany "Korekta polityki gospodarczej i inne przedsięwzięcia przekształceniowe" zawiera analizę obecnego stanu i jego przyczyny oraz środki zaradcze w postaci m.in. ograniczenia wydatków

Ciąg dalszy na str. 2

ZOSTAŁO JESZCZE WIELE SPRAW DO ROZWIĄZANIA

Pracują za granicą...

CZ. CIESZYN (kor) - Senator Emil Škrabáš oraz wiceprzewodniczący Rady Polaków Bronisław Walicki byli gośćmi ważnego zebrania Stowarzyszenia Osób Pracujących i Uczących się za Granicą, które odbyło się w poniedziałek w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie.

Jak powiedziała redakcji "GL" przewodnicząca Stowarzyszenia Halina Rusek, organizacja ta powstała przed rokiem i zrzesza ponad 60 osób, głównie obywateli polskich, chociaż są wśród członków również obywatele czeszy zatrudnieni po prawej stronie Olzy. Głównym celem organizacji, która jako ostatnia chyba zgłosiła swój akces do Kongresu Polaków w RC, jest rozwiązywanie problemów, które gnębią ludzi zmuszonych do codziennego przekraczania granicy między Polską a Czechami.

A jest tych problemów sporo - niektóre z nich dotyczą głównie obywateli polskich mieszkających po czeskiej stronie, inne zaś również czeskich obywateli pracujących lub studiujących w Polsce. Chodzi tu np. o kwestię płacenia ubezpieczenia zdrowotnego, które osoby zatrudnione w Polsce muszą uiszczać zarówno w Polsce, gdzie państwo odbiera pracownikom aż 40 proc. dochodów, jak i w Czechach, gdzie opłata wynosi ponad 300 koron.

"Niekiedy członkowie naszej organizacji byli zdania, że nie należałoby płacić ubezpieczenia w Cze-

chach, doszliśmy jednak do wniosku, że chociaż jest to czasami dla nas uciążliwe, jest to konieczne" - powiedziała H. Rusek. "Dopóki jesteśmy względnie młodzi i zdrowi, wszelkie niebezpieczeństwa związane z faktem niepłacenia ubezpieczenia wydają się nam sprawą abstrakcyjną, ale w chwili, kiedy zdrowie nie dopisuje, możemy się ocknąć bez możliwości korzystania z pomocy czeskiej służby zdrowia. Nasze starania idą więc w tym kierunku, by umożliwić osobom pracującym w Polsce odliczanie od podatku kwot przeznaczonych w Czechach na ubezpieczenie".

Ciąg dalszy na str. 2

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

● Prezydent Rosji Borys Jelcin przyjechał wczoraj do Niemiec. Dzisiaj spotka się z kanclerzem Helmutem Kohlem, żeby przedyskutować sprawy związane z rozszerzeniem NATO i z rewindykacją dzieł sztuki przemierzonych "do b. ZSRR w wyniku II wojny światowej".

● Kwestie związane z wstąpieniem Republiki Czeskiej do NATO omawiać będzie minister obrony Miloslav Vyborny podczas rozpozycjęj w środę 7-dniowej wizyty w Kanadzie i USA.

● Według wstępnych obliczeń, koszty przystąpienia Węgier do NATO wyniosą 8-9 mld forintów (47-53 mln dol.) rocznie przez 13 lat. Obecny budżet obrony państwa wynosi 100 mld ft.

● Hiszpania dała do zrozumienia, że jeśli Polska nie zgodzi się obniżyć VAT (DPH) na cytrusy z 22 do 7 proc., czyli do poziomu opodatkowania innych owoców, może zablokować wszelkie decyzje Rady Stowarzyszenia między UE a Polską.

● Na tournée do Ameryki Północnej przybył Krystian Zimerman. Stawny polski pianista da tylko trzy koncerty: w Nowym Jorku, Chicago i Toronto.

WŁADYSŁAW MLYNEK

KOZUBOWO

Kozubowo, mój gróńczzku -
 Kąj się podziół, mój Jasiczku.
 Z placu jedle usychają,
 A salsze zarostają.

Już kolyba pod mchym puko,
 Przez szyniółek wiatier fuko.
 Już nie śpiywo głos trąbity,
 Przez Ostry a Kamiynity.

Hej, owieczki czorne, biote,
 Już są nasze gronie gołe.
 Cicho szumią młode lasy -
 Kąj są nasze stare czasy?...

(O wieczorze literackim Władysława Mlynka z okazji 50-lecia jego debiutu poetyckiego czytaj na s. 3: "Piewca góralszczyzny")

Chór Męski GOROL Jablonków zaprasza z okazji 50-lecia zespołu na

KONCERT JUBILEUSZOWY

Na miejscu kupić będzie można kasety z nagraniami "Gorola" pt. "Nigdy nie zaginie w Beskidach śpiwani"

który odbędzie się dnia 19. 4. 1997
 o godz. 16.00
 w teatrze w Czeskim Cieszynie.

PO III ZJEZDZIE HARCERZY POLSKICH W RC Nowe władze HPC

Obrachciński Dom PZKO udzielił w ub. sobotę gościnę delegatom III Zjazdu Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej. Uczestniczyło w obradach 48 harcerzy, reprezentujących 5 szczepli, 5 drużyn samodzielnich, Młodzieżowy Krąg Instruktorski z Karwiny-Nowego Miasta, Koło Przyjaciół HPC w Stonawie oraz Krąg Seniora HPC "Zaolzie".

Na zjazd przybyli ponadto goście oficjalni - konsul RP Piotr Szwarz, delegacja ZHP z sekretarzem Kwaterny Głównej hcm. Garardem Zorawikiem, wiceprezes Rady Polaków Bronisław Walicki oraz trojka byłych komendantów Harcerstwa Polskiego na Zaolziu - hm. Anna Krzywoń, hm. Mieczysław Piszczek i hm. Władysław Sztebel.

W dyskusji stwierdzono, że poszczególne, rozsiłane po całym Zaolziu harcerskie ognie są aktywne, uczestniczą w rajdach i konkursach, a ich praca przebiega sprawnie, bez zarzutów. Brakowało jednak w minionym okresie prężniejszej koordynacji, lepszego zgrania organizacyjnego, szwankowała komunikacja między harcerską centralą a drużynami. Zgodzono się, iż należy dokończyć wszelkich starań, aby obecny stan rzeczy zmienić na lepszy. Wytoczono sobie również za

cel pogłębienie współpracy z harcerskimi drużynami i szczeplami z Zaolzia.

Delegaci wybrali ze swojego grona 11-osobową Radę Naczelną HPC i 5-osobową Komisję Rewizyjną. Przewodniczącym RN HPC został phm. Bohdan Prymus, naczelnikiem HPC - phm. Kazimierz Worek, a jego zastępcą phm. Marian Piszczek.

MAREK SANTARIUS

▲ Nowo wybrana Rada Naczelna HPC - w 1. rzędzie stoją od lewej: Marcin Warchol, Tomasz Pała, Tomasz Paseka, Wiera Piskarska i Józef Szymczek, w 2. rzędzie: Marian Piszczek, Bohdan Prymus, Kazimierz Worek, Andrea Walach, Grzegorz Młynarczyk i Jan Harazin. ◀ Zaolziarscy harcerze wybierają swoje władze.

Fot. MAREK SANTARIUS

Korekta polityki gospodarczej

Dokończenie ze str. 1

budżetowych o ok. 5 proc. (25,5 mld koron) i wzrostu wielkości funduszu plac w sferach gospodarki kontrolowanych przez rząd, administracyjnych ograniczeń wielkości importu przez wprowadzenie dla importerów obowiązku importowych depozytów, dalsze działania na rzecz ostrożnego sfinansowania prywatyzacji wielkich przedsiębiorstw, uporządkowania obrotu papierami wartościowymi, wspierania przedsiębiorczości, eksportu i ochrony rynku wewnętrznego. Jest w dokumencie również zapowiedź rygorystycznej walki z przestępczością gospodarczą i finansową.

Tekst dokumentu zamieszczają dzisiaj na swoich łamach dzienniki centralne.

Na posiedzeniu rząd omawiał również ewentualne zmiany personalne w składzie gabinetu. Przed zamknięciem numeru nie uzyskaliśmy na ten temat bliższych informacji.

● Z POLSKI

◆ Obradująca w Gdańsku Komisja Krajowa NISZ "Solidarność" wezwała wczoraj członków związku do odrzucenia w majowym referendum Konstytucji RP przyjętej przez Zgromadzenie Narodowe, ponieważ - jak stwierdził przewodniczący Związku Marian Krzaklewski - żaden z posłów "S" nie został do końca zrealizowany, a większość została odrzucona.

◆ Zakaz powoływania jednostek organizacyjnych partii politycznych w zakładach pracy - to jedna z propozycji zmian w projekcie ustawy o partiach, które dwie komisje sejmowe postanowiły w środę zarekomendować Izbie.

◆ Senacka Komisja Praw Człowieka i Praworządności, która wczoraj rozpatrywała uchwalony przez Sejm zniewolony kodeks postępowania karnego, opowiedziała się po burzliwej dyskusji za utrzymaniu 2-letniego łącznego czasu tymczasowego aresztowania. Są Najwyższy mógłby przedłużyć areszt w przypadku przestępstwa zorganizowanego.

◆ Podczas środowego Kolegium Sił Zbrojnych omawiano wieloletnią koncepcję reformy armii, która zakłada m.in. zmniejszenie liczebności wojska, okręgowo wojskowych i dywizji. Planuje się stopniowe obniżenie stanu osobowego wojska do 180 tys. w 2004 r.

● POLICJA DONOSI

Śmierć na torach

Starszy mężczyzna (tożsamość dotąd nie ustalono) pokoczył się w wózek na torach na stacji Obrachocice przed nadjeżdżającym z kierunku Hawierzowa pociągiem. Poniósł śmierć na miejscu. Maszynista nie był w stanie tragedii zapobiec. Winy osobiście nie stwierdzono.

Samobójca

W tym samym dniu karwiński policjanci odebrali meliunek, iż w jednym z mieszkań znaleziono ciało 31-letniego górnika. Oględziny wykazały, że mężczyzna popełnił samobójstwo; znaleziono też list pożegnalny.

Nie cytowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej lub z "Magazynu PAP".

Pracują za granicą...

Dokończenie ze str. 1

Innym problemem jest samo przekraczanie granicy - wszystkim przegię wiadomo, że kolejni na obu cieszyńskich mostach tworzą się ostatnio nie tylko w tzw. dni targowe. Przy tym w chwili wejścia w życie umowy o małym ruchu granicznym zlikwidowano przepustki, które uprawniały ich posiadaczy do przekraczania granicy poza kolejką. W tej chwili obywatele polscy muszą więc korzystać wyłącznie z paszportu, gdyż dokument o pozwoleniu pobytu dla cudzoziemców - w odróżnieniu od dowodu osobistego - nie jest przez pracowników służb paszportowych honorowany. Nie zaktualizowano go także w innych sprawach, jak np. to, że obywatele polscy mieszkający za granicą nie mogą brać udziału w prywatyzacji kuponowej ani w Polsce, ani w Czechach, czy kwestia rent, gdzie z powodu rozbieżności w przepisach obu państw ludzie zostają bez środków finansowych nawet przez 10 miesięcy. Mówiono też o tym, że telefonując z Cz. Cieszyń do Cieszyń nadal trzeba dzwonić przez Pragę i Warszawę, chociaż dzięki obliczki części stolicy dawnego Księstwa Cieszyńskiego tylko nurt rzeki Otzy...

"Czasami wydaje mi się, że urzędnicy z Pragi czy Warszawy sięgają wzrokiem najwyżej do Olomouca lub Katowic, a tereny przygraniczne i problemy ludzi tu mieszkających w ogóle ich nie obchodzą" - powiedział w swoim krótkim przemówieniu (posługując się piękną gwara śląską) senator E. Śkrabiś. "W obu izbach parlamentu działają jednak komisje ds. mniejszości narodowych, miejmy więc nadzieję, że uda się wreszcie kiedyś załatwić również te problemy, z którymi przy-

szło wam się na co dzień borykać". Problemom omawianych podczas poniedziałkowego zebrania było oczywiście o wiele więcej, nie sposób ich jednak wszystkich wymienić. Dodajmy więc tylko, że w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w siedzibie Rady Polaków przy ul. Głównej w Cz. Cieszyń odbywa się posiedzenie zarządu Stowarzyszenia; na nie może przyjechać ze swoimi blóćkami każdy pracujący lub studiujący w Polsce.

FREDO NA WĘDRYŃSKIEJ SCENIE

Brawa dla całego zespołu

WĘDRYŃSKA (ŚL) - Śmiech to zdrowie - zwykliśmy mawiać. Starym tym przysłowiem kierował się pewnie wędryński zespół amatorski, wystawiając komedię Aleksandra Fredry "Gwańtu, co się dzieje".

I chociaż rzecz dzieje się przed z górą stu laty, wydawała się alegoria nowszych czasów. Rzeczywiście zdrowo pośmiała się publiczność, oglądająca spektakl w niedzielę 12 kwietnia. Sala "Czytelni" wypełniła była po brzegi - organizatorzy wstawiali stale nowe krzesła. Podobnie zresztą było dzień wcześniej, kiedy można było aktorów z Wędryni podziwiać po raz pierwszy. Przedstawienie to okazji 50-lecia PZKO wryzyserował Jerzy Cieniucha i trzeba przyznać, że zrobił to świetnie.

Dobrze spisywał się panie Janina Hławka, Irena Filippek i Irena Janik w rolach głównych, jeszcze lepiej wypadli Mariusz Czauder, Czesław Branny i Bogdan Ondraszek w rolach ich mężów, najbardziej zaś przypadł do gustu widzom Roman Bujok jako plotkarz Grzegotka.

Para - Dorota Godiek i Janusz Ondraszek oraz kilku młodych akto-

rów zdaje się dobrze rokować o przyszłości teatru amatorskiego w Wędryni. Cały zespół, skupiający miłośników Melpomeny, zasługuje zresztą na duże brawa i szczerze uznanie - za godziny poświęcone na próby i za zgłoszenie widzom wielu przyjemnych chwili.

Wystawa "Flora '97"

Dokończenie ze str. 1

Wystawie kwiatów będą towarzyszyć targi techniki ogrodniczej "Hortifarm '97", na których 42 wystawców m.in. tak znane firmy, jak "Hasquarna" czy "Viking" zaprezentują najnowsze typy maszyn, urządzeń nawadniających, pomp, basenów ogrodnich itp.

Po raz siódmą odbędą się "Wiosenne Targi Ogrodnicze '97", na

O TYM, CO GNĘBI OBYWATELI Dyskusje i ankieta

BOGUMIN (JB) - Wiosna stoi w tym mieście pod znakiem spotkań przedstawicieli Urzędu Miejskiego z obywatelami. Jak poinformowała sekretarz UM, Dagmar Fialowa, w ciągu najbliższych 14 dni odbędą się ich w Nowym Boguminie i w dzielnicach podmiejskich siedem.

Uczestnicy spotkań mogą wziąć udział w ankiecie dotyczącej różnych dziedzin życia w mieście. Za jej pośrednictwem mają okazję wyrazić swoje poglądy na jakość pracy urzędników administracji miejskiej, na działalność Policji Miejskiej, na poziom bezpieczeństwa, czystość i porządek w mieście. Ustosunkować mogą się anonimowo do najróżniejszych nekających mieszkańców Bogumina blóćce i problemów.

Druki ankietowe otrzymać można ponadto w jedenastu sklepach na terenie miasta, gdzie zainstalowane też specjalne skrzynki na wypełnione formularze.

ŚNIEG I CHŁODNA POGODA MARTWIĄ ROLNIKÓW

Za tydzień cieplej?

Chociaż kalendarzowa wiosna trwa już niespełna miesiąc, pogoda zdaje się temu niemal codziennie zaprzeczać. Według meteorologów prawdziwe wiosenne sury należy się spodziewać nie wcześniej niż w przyszłym tygodniu. Ok. 24 kwietnia słupek rterci w termometrach powinien osiągnąć wreszcie 20 st. C.

Na razie do Europy napływa stałe zimne i wilgotne powietrze z północy. Opady śniegu występują nie tylko na terenach górskich, ale także w nizinach. Chłód wpływa ujemnie na samopoczucie ludzi, powoduje wzrost zachorowań na choroby układu oddechowego, szczególnie u dzieci.

Najwięcej zmartwień przyciągająca się zima przysparza jednak rolnikom. W górach i pod górami pola są jeszcze pod śniegiem. Zadawoleni są tylko ci, którzy zdążyli obsiać lany na początku marca, kiedy wydawało się już, że wiosna nie da na siebie długo czekać. W samym tylko

powiecie frydecko-misteckim wyślij z czasem wygrała jednak załogowa połowa rolników. Rolnicy obawiają się też, że zła pogoda oddali okres zbiorów, co mogłoby wpłynąć ujemnie na wysokość plonów. Przypominają, że w niektórych rejonach zwykle na początku maja zakwita już rzepak. W tym roku wegetacja z powodu długiej zimy jest jeszcze uśpiona. (H)

Radio Urwis

WARSZAWA - W najbliższy piątek "Jedynka" Polskiego Radia rozpoczyna nadawanie nowej audycji o nazwie "Radio Urwis" - przygotowanej i prowadzonej przez dzieci. Producent "Radio Urwis" podkreśla, że o ostatecznym charakterze każdego wydania audycji będzie decydowała "bezkrasna fantazja" dzieci-autorów, której nikt nie zamierza ograniczać.

Radio Urwis ma "bawić i uczyć" dzieci oraz ich rodziny". Audycja będzie nadawana w każdy piątek od 19.30 do 20.00. Młodzi słuchacze znajdą w niej m.in. porady kulinarne dla dzieci, reportaże z podróży, szkoły i z wakacji, ekwivado, krótkie lekcje języka angielskiego, humor i piosenki.

których 170 sprzedawców będzie oferować m.in. nasiona, sadzonki, suszone kwiaty, nawozy i substraty. Szczególnie bogata w tym roku będzie oferta tzw. małej architektury, czyli pergol, domków działkowych, kominków i palenisk ogrodniczych.

Organizatorzy przypominają, że dla sprzedawców ponad 20-osobowych grup przygotowali tańsze bilety wstępu, które można kupować bezpośrednio w biurze wystawy.

● Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA ● Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA ●

Bohater czy "czubek" ?

Michał Gorbaczow, uważany na Zachodzie za bohatera, w swej ojczyźnie mógłby się ubiegać o tytuł najbardziej zleniwionego człowieka w Rosji.

W mediach zachodnich informuje się o jego kolejnej triumfalnej podróży po USA, o odebraniu nagrody w Nowym Jorku, o wykładach dla studentów kolegów, czy o letowaniu go jako człowieka, który zakończył "Zimną Wojnę". Tymczasem w Rosji pisze się o nim jak o "czubku", który nie opróżnił kieszeni, przechodząc przez zainstalowany na lotnisku wykrywacz metalu.

Gazeta "Komsomolskaja Prawda" opisała scenę na międzynarodowym lotnisku w Moskwie, której bohaterem był Gorbaczow i jego rodzina wyjeżdżająca do Turcji. Były prezydent ZSRR poproszony przez celników o wyjęcie metalowych przedmiotów z kieszeni "wpadł w histerię; zrzucił płaszcz, porzucił ubranie i podniósł

rycę do góry". Jego córka zaczęła zaś krzyknąć "Czyście zwarłowi! Nie wiecie, z kim macie do czynienia?"

"Gorb" jest nieomal powszechnie uważany w Rosji za słabego przywódcę, który doprowadził do upadku rosyjskiego imperium. W ubiegłorocznej kampanii prezydenckiej zyskał niecały 1 proc. głosów.

Do strajku, wystąp!

Wśród krajów uprzemysłowanych największą skłonność do strajkowania występuje w Grecji i Hiszpanii - wyliczył koloński Instytut Niemieckiej Gospodarki. W okresie od 1986 r. do 1995 r. wypadło w Grecji średnio 579 dni strajku na 1000 pracowników, a w Hiszpanii - 536 dni.

Jest to jednak znacznie mniej niż wskaźniki z lat 70., kiedy to w Włoszech przypadło 1500 dni strajku na 1000 zatrudnionych. Niemniej Włochy, z 249 dniami pracowniczego protestu, ozię się w czołówce.

Niemcy, ze wskaźnikiem 13 dni,

należą do "najbardziej pokojowych" krajów - stwierdza się w analizie. Tylko w Australii, Japonii i Szwajcarii jest mniej strajków. Dla USA wyliczono 63 dni strajku, dla Holandii - 23, a dla Francji - 105 dni.

Pośmiertny zarobek

85 tys. dolarów zapłaciło kasyno w Primm (Nebraska) za podziwianą kulami kieszulę, w której legendarny gangster Clyde Barrow został postrzelony przez policję. Pamiętą po Clyde'ie i jego przyjaciółce Bonnie Parker wystawiła na aukcję siostra gangstera.

To samo kasyno było już wcześniej właścicielem FORDa, w którym Bonnie i Clyde wpadli w zasadzkę w 1934 r. Jasnobeżeska, poplamiona krewką kieszulą oraz kilka innych pamiątek po parze kochanków-bandytów będzie eksponowanych w kasynie.

Cheć się odegrać

Superkomputer szachowy "Deep Blue" firmy IBM intensywnie "trenuje"

przed rewanżowym meczem z mistrzem świata Garmm Kasparowem, zaplanowanym na 3-11 maja, w nowojorskim Equitable Center. Chyba "do-wiedzieli się", że niemal podwojono fundusz nagród. Teraz na nagrody przeznaczono 1,1 mln dolarów, z których 700 tys. dostanie się zwycięzcy. Poważnie mówiąc, grupa programistów koncernu IBM chce, by ich "pupil" pokonał mistrza świata PCA, z którym przegrał 2-4 w lutym ub. roku. Wtedy Kasparow zarobił 400 tys. dol., a komputer musiał zadowolnić się "nagrodą pocieszenia" w wys. 100 tys., mimo że maszyna potrafiła przeprowadzić 200 mln operacji na sekundę.

Nowy program "Deep Blue", w którym naukowcy pokładają nadzieję na zwycięstwo, zawiera nowe wariany posunięć, z repertuaru arcymistrzów gry i zwiększoną szybkość "myślenia". Jeśli przedtem "Deep Blue" nie generował ruchu, iż np. jego wieża nie ma swobody ruchu, to teraz taka sytuacja na szachownicy będzie go niepokoić.

PIĘCDZIESIĘCIOLECIE DEBIUTU POETYCKIEGO WŁADYSŁAWA MLYNKA

Piewca góralszczyzny

Gościem ubiegłopiątkowej „Kawiarenki Pod Pęgazem” był poeta, kierownik artystyczny „Góralskiego Święta” - WŁADYSŁAW MLYNEK, który właśnie w tym miesiącu obchodzi 50-lecie opublikowania swego pierwszego wiersza. Debiutant miał wówczas 17 lat, był uczniem gimnazjum, a wiersz zatytułowany „Czas do szkoły, czas”, zamieszczony został na łamach czasopisma „Praca Szkolna”.

Swoją prezentację literacką w „Kawiarence” rozpoczął Jubilat od wspomnień 15-letka, który pod wpływem piękna góralskiego krajobrazu, nad którym króluje w oddali Kozubowa, góra symbol, napisał swój pierwszy wiersz. Przejrzysta i pobłażliwa kart zeszytu pierwocina jest zapowiedzią tego, o czym będzie pisał z potrzeby serca przyszły poeta, na co będzie wrażliwy. Słowa własnej poezji płynące z autora sprawiają, że studentki ogarnęły swoisty urok autentyczności i utopisami się z poetą. Ciekawe były wspomnienia grupniczych spotkań z spędzają już wówczas żoną Janą Kubisza. Uchylił również rąbka tajemnicy, z jakich powodów i potrzeb powstały jego sztuki dramatyczne, do których niekiedy - jak np. do „Złotogłowa” - sam komponował muzykę.

Twórczość poetycką W. Młynka

zaprezentował z wysoką kulturą słowa aktor i reżyser Karol Suszka. Liryki i wiersze refleksyjne w jego podaniu nabrały właściwego koloru, dobitniej wyrażały wiele przemysłów związanych z ziemią jabłkowską i jej mieszkańcami zmagającymi się z przeciwnościami losu.

Prowadzący literackie spotkanie - poeci Wilhelm Przekazek i Jan Pyszko - w słowie o swoim koleże poirze stwierdzili, że Władysław Mlynek to człowiek jak każdy inny, a jednak inny, promieniujący pogodą śpiewnego nieba, ziemi - ducha każącego być i godnie żyć. Sięgnęli wspomnieniami do wspólnych przeszłości lat młodzieńczych i zażartych dyskusji nt. poezji pisanej gwara, by po latach przemysłów i doświadczeń życiowych uznać niektóre swoje dawne negacje za pomyłki.

Podczas dyskusji poehlebnie

Władysław Mlynek

I z wielkim uznaniem wyrażali się o poezji gościa „Kawiarenki” uczestnicy literackiego wieczoru, dziękując mu za twórczość, która dostarcza ludziom tej ziemi w sposób prosty i zrozumiały najgłębszych przeżyć.

Przegląd twórczości W. Młynka zakończył aktorzy z MK PZKO w Miłkowie-Centrum, wystawiając sztukę ludową przeznaczoną dla teatrów amatorskich „U nas doma”.

Bukiet pieśni dla jubilatki przyniósł zespół „Gorol” z dyrygentem Bogusławem Storzawskim. Wśród kolejnych gratulantów byli prezes ZG PZKO Jerzy Czap, prezes jabłkowskiego MK PZKO Jan Rytko oraz Jan Krop z Wisły, współautor „Słownika gwarowego Śląska Cieszyńskiego”. Myślę, że szczególnie miło wszyscy oczuli obecność Władysława Niedoby - legendarnego Jury spod Grónia.

Ochodzącym milocinom poezji mocno ukłoniła w świadomości odczuwalna w ciągu całego wieczoru prawda, polegająca na szacunku do ziemi rodzimej, tej najwyższej wartości, której trzeba szanować i spłacać dług. Władysław Mlynek spłaca ten dług ludziom tej ziemi, pisząc utwory w autentycznej gwarze cieszyńskiej, za co należy mu się podziękowanie od nas wszystkich - Polaków z Zaolzia.

WANDA KUFA, Jabłkowskie

PO NAGRODY NA KONCERT GALOWY DO ZABRZA

Zaspiewali i... wygrali

Przebieg piosenki dziecięcej pn. „Śląskie Śpiewanie” przybrał rozmiar gigantyczny. W czwartej jego edycji, w eliminacjach regionalnych, wzięło udział około 10 tys. uczestników, a zatem o 4 tys. więcej aniżeli w roku ubiegłym.

W dwudniowych zmaganiach, które odbyły się w ub. czwartek i piątek w Rudzie Śląskiej (Polska), uczestniczyło ponad 3 tys. dzieci i młodzieży od przedszkoli po szkoły ponadpodstawowe.

Z Zaolzia przyszło 10 młodych solistów, 2 duety i 4 zespoły - w sumie 56 wykonawców. To „do moźna być oglądać w piątek w Miejskim Ośrodku Kultury w Rudzie Śląskiej, z prawdziwym folklorem miało czasami niewiele wspólnego. Większość solistów i zespołów z Polski, rekrutujących się z województw katowickiego, bielskiego i opolskiego, zaprezentowała folklor mocno stylizowany, przeważnie z akompaniamentem fortepianu, keyboardów, dzwonków czy też muzyki elektronicznej z taśmą magnetofonową. Śpiew zespołowy często graniczył z krzykiem. A zatem powtórzyły się błędy i uchybienia, na które zwracano uwagę już w roku ubiegłym. Niestety, niewielu tegorocznych wykonawców - jak się okazało - wypracowało z tych spostrzeżeń właściwe wnioski.

Dzieci z Zaolzia zaprezentowały swoje umiejętności w samodzielnym bloku programowym. Na scenie ichnole prawdziwą ludowością, autentycznością, zachwycała czystość stylu, oryginalność strojów, poprawna gwara i urzekający śpiew. Podziw wzbudzały akompaniujące kapela „Skotnicznicy” i „Suszan”. „Gdyby tak nasi solisti i zespoły miały taki cudowny akompaniament...” - takie życzenia usłyszeć można było wśród członków jury na czele z prof. A. Dygaczem.

A oto wiadomość, która na pewno ucieszy wszystkich sympatyków dziecięcego śpiewania: Czterech solistów i jeden zespół z Zaolzia uplasowały się w konkursie na 1. miejsce! Są to Adam Sikora z przedszkola w Karwinie-Frysztalce, Alicja Herman i Helena Ługoch

z PSP w Karwinie-Nowym Mieście, Beata Czendlik z górnośląskiego zespołu „Suszanie” oraz zespół wokaino-instrumentalny „Nowina” z PSP w Jabłonkowie. Drugie miejsce wywalczył zespół wokalny „Dzidziuch z Kolonij” z PSP w Karwinie-Nowym Mieście.

Wszyscy wyżej wymienieni pojadą po nagrody na Koncert Galowy, który odbędzie się w niedzielę 27 kwietnia w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze.

JÓZEF WIERZGON

Zapomniany bohater

W kwietniowym numerze „Zwrotu” umieszczono (po całorocznym zastanawianiu się) mój artykuł z życiorysami 11 polskich lotników, rodaków zaolziańskich, poległych w operacjach wojsk sprzymierzonych przeciwko siłom zbrojnym hitlerowskiej III Rzeszy Niemieckiej. Zabrakło w nim dwunastego lotnika, którego życiorys publikujemy.

ALFRED CHLEBEK

Urodził się 16. 8. 1916 w Gutach. Był najmłodszym synem (z dziesięciorga rodzeństwa) Pawła i Zuzanny z domu Sikora. Uczęszczał do polskiej szkoły ludowej w Gutach, polskiej szkoły wydziałowej w Czeskim Cieszynie oraz do seminarium nauczycielskiego w Cieszynie-Bohniku. Po złożeniu matury w 1936 roku był przez jeden rok szkolny nauczycielem w rodzinnych Gutach, następnie na skutek utrudnień ze strony władz przzeniósł się do Polski, uzyskał obywatelstwo polskie i w 1939 roku ukończył olicerską szkołę lotniczą w Dęblinie (w województwie lubelskim), uzyskując stopień podporucznika pilota.

W kampanii wrześniowej 1939 brał udział w walkach powietrznych przeciwko agresji Niemiec. Zaatakowany jednocześnie przez kilka niemieckich samolotów myśliwskich Messerschmitt, ratował się skacząc za spadochronem, lecz dostał się do niewoli. Zdolał z niej zbiec i późną jesienią 1939 roku dotarł do Gultów. Odtąd pracował na ośmioktawowym gospodarstwie rolnym ojca. Nawiązał kontakt z konspiracyjną Organizacją Orła Białego (OOB), utworzył własną jej komórkę i organizował szlaki kurierskie przez Słowację i Węgry na zachód. Współpracował też z Janem Kuśnierzem, ur. 14. 12. 1914 w Gutach, dowódcą grupy dywersyjnej Związku Odwetu. W dniu 5. 2. 1942 został aresztowany, następnie był więziony i torturowany przez gestapo w Myśkowicach, wreszcie dnia 20. 3. 1942 stracony przez powieszenie (wraz z 23 innymi członkami polskiego ruchu oporu) w Cieszynie pod Wałką.

Adolf Chlebek był narzeczoną p. Zofii Wanok ze Śmitowic (patrz artykuł W. Jojka pt. „Wszczęstny talent, w „GL” z dnia 12. 4. 1997).

WŁADYSŁAW MILERSKI

Kartki z harcerskich dziejów

WIERNI ROCIE PRZYRZECZENIA

(3)

W nierównej walce

Jednym z pierwszych zadań, jakie po hitlerowskiej napaści na Polskę podjęli harcerze (oczywiście nie wszędzie, zaleź też nie wszyscy), było zbieranie porzuconej broni i amunicji, ich konserwacja oraz staranne ukrycie.

Bardzo wczesnie też harcerze doznali skutków „nowego porządku”, bezpardonowo zaprowadzane przez najeźdźców.

W pracy zbiorowej „Więzienia hitlerowskie na Śląsku, w Zagłębiu Dąbrowskim i w Częstochowie 1939-1945” (redakcja Andrzej Szefer, Śląski Instytut Naukowy Katowice 1983 r.) w rozdziale „Więzienia cieszyńskie” autorstwa przedwojennego instruktora ZHP, Edwarda Paska, na str. 57 przeczytać można, iż w kwietniu 1940 roku:

(...) „Pod zarzutem posiadania broni aresztowano również około 30 harcerzy z Sibicy, Ropicy, Konińskiej i Trzyńca”.

Stosowny przypis potężyła wiedzę o przytoczonym fakcie:

„Chodzi tu o grupę harcerzy zwerbowanych wiosną 1939 roku przez polskie czynniki wojskowe do Tajnej Organizacji Konspiracyjnej”.

W grupie tej bez wątpienia znaleźli się m. in. Karol Cichoń i Jan Matulek z Żukowa oraz Władysław Teper z Sibicy.

Na tej samej stronie wymienionej publikacji znaleźć można jeszcze jedną, znaczącą dla harcerskiej działalności, wiadomość:

(...) „W styczniu 1943 roku wpadł w ręce policji szef wywiadu Inspektoratu Rybnik-Cieszyn Związku Walki Zbrojnej Jan Margociak (ps. August). Rychło nastąpiło masowe aresztowanie członków siatki wywiadowczej i wojskowej. Z siatki wywiadowczej aresztowano około 80 osób z terenu całego Śląska Cieszyńskiego”.

Godzi się podkreślić, że J. Margociak był instruktorem ZHP w stopniu podharcmistrza w przedwojennym Hufu Rydułtowy.

Opisane wyżej wydarzenia miało miejsce w rok po pierwszym, dotkliwym dla ruchu oporu, rozbiu siatki ZWZ na Śląsku Cieszyńskim i związanych z tym masowych aresztowaniach oraz pokazowej - mającej na celu działanie odstraszające - egzekucji 24 Polaków, członków antyhitlerowskiego podziemia w dniu 20 marca 1942 roku w Cieszynie Pod Wałką. Nie sposób pominąć faktu, że wśród ofiar owej karni znalazło się siedmiu przedwojennych harcerzy.

Zmontowana przez J. Margociaka siatka wywiadowcza prawie wyłącznie rekrutowała się z grona byłych instruktorów oraz starsziny harcerskiej obu pól.

Znamienną była rozmowa szefa wywiadu z werbowaną do służby Wandą Romik (po wojnie zamężna Skrzypczak):

- Dlaczego my, harcerze, angażowani jesteśmy do tak trudnej i pełnej zagrożeń pracy, zwłaszcza po tylu tragicznych doświadczeniach?

- A na kim podziemia Polska może polegać? Na kogo może liczyć? Kto, jeśli nie harcerki i har-

rze, posiadają najlepsze przygotowanie i doświadczenie, niezbędne do wypełniania niebezpiecznej misji?...

Wspominając po wielu latach pełne stałych zagrożeń okupacyjne czasy, Wanda Skrzypczak zadała retoryczne pytanie:

- I co? Może mieliśmy odmówić? My, którzy składaliśmy harcerskie przyrzeczenie?...

Do grupy wywiadowczej W. Romik należeli m. in. Klara Wacławowa (Sobota), Anna Szczuka (Januszczyńska), KLemens Koźbiał i inni. Do tej samej siatki należało także harcerskie rodzeństwo ze Strumienia: Elżbieta i Karol Zerkowice, zamordowani w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu.

W Karwinie zawiązał się mroźny oddział Armii Krajowej, który dla podkreślenia osobowego składu przyjął nazwę „Harcerz”. Jego członkowie celowali w drobnych sabotażach przemysłowych, wykonywali zadania wywiadowcze, a przede wszystkim uczestniczyli w szkoleniu wojskowym. Szykowali się bowiem do podjęcia poważniejszych akcji zbrojnych. Niestety, gestapo wpadło na ich trop. Większość członków AK „Harcerz” została rozstrzelana w Karwinie. Byli wśród nich Ryszard Cachel, Henryk Galiuszka, Franciszek Golasowski, Eugeniusz i Józef Kołatkowie, Henryk Małysz, Wilhelm Świątek i Mieczysław Żywoczek.

Do grona odważniejszych konspiratorów, a jednocześnie dzielnych partyzantów zaliczyć należy Stanisława Ruckiego (zamordowany w Nawsiu) oraz Władysława Gojniczka (rozstrzelany 15 kwietnia 1945 roku w Stein n. Durajem). Odpowiedzialną misję łącznika oraz dostawcy leków i środków opatrunkowych spełniła Kornelia Pękala (rozstrzelana w Karwinie).

Zalążki - obu pól - zbrojnego podziemia, rekrutujący się z szeregu ZHP - były dziesiątki. Z narażeniem życia oraz ofiarne wypełnianie przyjęte na siebie dobrowolnie obowiązki i zadania. Przykładem może być Andrzej Raszka ze Skoczowa, dowódca brawurowego oddziału partyzanckiego (poległ 25 listopada 1944 w Skoczowie w potyczce z patroliem żandarmerii). Podobny los spotkał namiestnika zuchowego z Ustronia, członka oddziału partyzanckiego „Czantorja”, Rudolfa Szuberta.

Oto dalsze nazwiska: Wilhelm Karetka z Jabłonkowa, aresztowany ok. 15 listopada 1943 roku, zamordowany przez gestapo.

Bolesław Kostuch z Ustronia, poległ 25 marca 1945 roku pod Baraniami w walce z niemiecką eskadryją.

Emanuel Pász z Orłowej, Ludwik Walica i Wilhelm Wałoga z Cieszyna, zgilotnieni w Katowicach.

Rafał Polak i Józef Wacławik z Suchej Górze, rozstrzelani w czasie pacyfikacji Żywocia.

Karol Tyrlik i Wilhelm Zielenka z Suchej Górze rozstrzelani 20 lutego 1945 roku i 15 września 1944 roku w rodzinnej miejscowości.

Podobnych przykładów można by przytoczyć o wiele więcej.

TADEUSZ KOPOCZEK

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA

Czas, patrzcie, odchodzi... w śniegach, lujawicy... Tak jak testaina Kawiarni AVION, której nie ma. Piszem o teleton na jej temat dla opawskiego miesięcznika ALTERNATYWA NOVA. Po piątkowej reparycie „Z Cieszyńska wyjeżdżają pociągi co kwadrans” (11 IV) może i wstąpiłem w ów teleton jakieś poprawki i „nie ostrzył miecza”, gdyż nie to, że każde z nas żyje na swój sposób i na własny rachunek. Zauważyłem zresztą, że AVION naprawdę chwytła i stała go na improwizację, które tutaj trafiają w samo sedno; że nareszcie przychodzi na spotkanie nasz „średniak” oraz całe rodziny zmęczone telewizyjnym paplaniem... Jask tu jednak utrzymać rzecz w jej rozmiarach? To już tereny żyjące się indywidualnymi sokami. Bmo nas tutaj, w wyniku wyjazdu Renaty Putzlicher, być może poszerzy, ale jednocześnie przestawi, zmieni perspektywę.

Wspomniałem opawski miesięcznik „Młot”. Dr Drahomir Šajtar, niejako

w wigilię swych czterdziu 75 urodzin, przygotowuje cieszyński numer swego wymarzonego, a na czesko-kanadyjskim sponsoringu opartego pisma. Marzec przyniósł nam jego numer rosyjski.

Aktualia

ski, też niespodziewany. Zdarzają się więc sprawy napawające nadzieję twórczego dążenia, to znaczy ożywianie tenorów kulturalnych i intelektualnych po wolnorynkowym szoku. Trzeba je wspierać i otwierać im podwoje.

U nas tymczasem plaocy nadal pustozę: SŁA dawno odeszło, po krótkim zachygnięciu się wolnością nawet w ZLPC zaczynamy się rozchodzić, aby zamykać się na ostoności. Albo niekoniecznie? - oto dawny kolega sławski, klejący jubileuszowe stronie PZKO-wskie, szuka-puka za nie istniejącymi archiwami i wiarygodnymi statystyka-

mi... Ciągłe jednak prześladowanie mnie przekonanie, że nikt jak do właściwym czasie nie pomyślał (Karola Piętych już nie stało) o zachowaniu jakiegoś takiego kulturalnego, intelektualnego czy zyciowego koleżeńkiego status quo, tzn. potrzebnej energii społecznego przeżycia, w sumie przeżywa... W pierwszych odruchach, zdaje mi się, odrzuciłem to co nowe i jeszcze nieznanne. Intuicja, zazokowana, kazała nam zachować sprawy właściwie odchodzące. Wybrałem zatem drogę okólną, kosztowniejszą.

Na polu literackim, poza bardzo indywidualnymi sukcesami na miarę niekiedy międzynarodową, schodzimy na prywatne podwórko. Oto zdejmuje z półki cieniutki tytuł równie osamotnione go poety, Gabriela Palowskiego. W grudniu ub. roku przesłał mi swe „Zakola pamięć” (GL 63, Trzyńc, nakł. 300 egz.), w marcu z tegoż wydawnictwa „Karwińska opuki” (nakł. 20 egz., również zredagowany przez P. Horzyką, z rysunka-

mi autora). Owe „Zakola pamięć” to wspomniennowe refleksje generacyjne z lirycznym notatnikiem na tle widoków w mijającym krajobrazie. To wreszcie gorzka świadomość niespełnienia wśród realnych przecieć miar zadepływanego sumienia... „Sioły w ciszy / jak w ogromnej pustce / która we mnie krzyczy... // i nie wiem jak się wytłumaczyć”.

Stąd pewnie owo Palowskiego zataczanie kręgów w lata pierwsze oraz w swój język rodowy - gwara. Stąd wejście sędziewo poety w jego „Karwińskiej opuce” w omiany przez niego ludowy nurt piśmiennictwa cieszyńskiego. Dla niego - w dzieciństwo oraz w naturalność i powszedniość życia, dla mnie zaś - w rozterkę, gdzie tu się kończy Wawrosz, gdzie zaczyna zaś Paweł Kubisz? W sensie minimalistycznej artystycznej, regionalistycznej swojzyczyńska i twórczej oryginalności.

Poezja dołowego i naiwnego realizmu ludowego („Ranne słonko już wzyzo / Wstają w kolonij ludzie / Hana

nocznik już wylwo / Szczeko głodny pies przy budzie...”) - G. Palowskiego zaś stać przecieć na więcej - przelamuje w istym toniku ów naturalny krąg i schodzi głębiej, w tym przypadku idzie poza przywołanie zalewów, a przecieć zbliża się tym samym do stopnia uniwersalizmu: „Meda! Nalyj jaszczel / Achtki za achtkim leci / - Cieszcie się chłopska, cieszcie / Sroł na babe, panów, dzieci...” Za wiele już mamy klasowego tródnawia krzywd, one tymczasem pobudzają do reakcji przyrodzonych. Mogło owych desperackich buntów czy też przekroczenia najbliższych horyzontów duchowych znaleźć się w toniku więcej.

Ostatnio, sądzę przy okazji, nurl ludowy coś nam odsta. Zaplątany w sielankowe narzekania też pewnie popad w bezradność G. Palowski jednak w jakiej części oznacza jego kolejne szanse. Inne wyraźnie od uproszczonego poiewienia manier na progu uniwersalnego piśmiennictwa zaolziańskiego.

WŁADYSŁAW SIKORA

GIOTTO UCZNIEM CAVALLINIEGO, A NIE ODWROTNIE

Błąd Giorgio Vasariego

Dwa włoscy specjaliści twierdzą, że większość słynnych fresków w bazylice w Asyżu nie została namalowana przez Giotto. Ich teoria może wywrócić do góry nogami historię sztuki, ponieważ Giotto di Bondone (1266 - 1337) tradycyjnie uznaje się za artystę, który zrewolucjonizował sztukę malarstwa europejskim stylem prowadząc do nowożytności.

Słynny północny bazyliki w Asyżu ozdobił serią wielkich fresków w latach 1290 - 1295. Zdaniem historyka sztuki, profesora Federico Zeri'ego i konserwatora Bruno Zanardiego, który

na czyszczeniu malowideł spędził 12 lat, jedynie siedem z 28 fresków można bez wahania przypisać Giotto.

Większość pozostałych wyszła spod pędzla Cavalliniego (działal w latach 1273 - 1321), który w swoich czasach cieszył się renomą genialnego malarza i twórcy mozaiki. Jego sławę przyczynił dopiero jego uczeń - Giotto. Zeri i Zanardi swoje odkrycia przedstawili w drukowanej obecnie publikacji „Il cantiere di Giotto” (Warsztat Giotto).

Obaj uczeni zidentyfikowali trzech malarzy, którzy pracowali nad słynnymi scenami z życia św. Franciszka. Nie wiadomo, kto był pierwszym, drugim był

Cavallini, a trzecim - Giotto. Zdaniem Zanardiego „Jrzbę będzie na nowo ocenić wkład Cavalliniego w rozwój sztuki”.

Częściowo winę za zamieszanie ponosi Giorgio Vasari, renesansowy artysta i historyograf sztuki, który w „Żywotach najslawniejszych malarzy, rzeźbiarzy i architektów” z Cavalliniego zrobił ucznia i naśladowcę Giotto, podczas gdy w rzeczywistości było odwrotnie. Wcześniej, w „Boskiej komedii” Dante'go Giotto jest przedstawiany jako artysta, który stworzył punkt wyjścia dla całej sztuki Zachodu, tchnąc w nią życie i ruch.

Pomiędzy częścią fresków z Asyżu a zachowanymi w Rzymie dziełami Cavalliniego (Santa Maria di Trastevere i Santa Cecilia di Trastevere) Zanardi dostrzegł wielkie podobieństwo. Zdaniem obu specjalistów, Cavalliniemu należało przypisać autorstwo m.in. dwóch najslawniejszych fresków z cyklu w Asyżu - „Kazanie św. Franciszka do ptaków” oraz „Św. Franciszek wyganiający diabły z Arezzo”.

Dziełami Giotto mają być „Młody św. Franciszek na rynku w Asyżu”, pierwszy Skąd ta wrażliwość, 2.00 Paler, 2.30 Wesele krakowskie, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Ucieczka z miejsc ukończonych”, 4.30 Z archiwum i pamięci, 5.30 Kinom, 6.00 Studio parlamentarne, 6.20 Komedianci.

LEKTURA NA WEEKEND

Wojenne tajemnice

„Sekrety II wojny światowej” to tytuł nowej serii wydawniczej oficyny „Inter-art”, przygotowanej na polski rynek księgarski. W ramach cyklu ukazywać się będą książki traktujące o mało znanych epizodach wojenno-politycznych z lat 1939-1945.

Serię inaugurują dwie książki. „Honorowa porzeczka” Antonia Gilla szczegółowo ukazuje pasjonującą i wciąż otwartą niemiłą tajemnicę historii niemieckiego ruchu oporu. Gill przekonuje, że niemiecki ruch oporu to nie legenda. Nie był on wprawdzie silny, liczebny i skuteczny, ale jednak istniał. O ludziach, którzy go tworzyli należy pamiętać, ponieważ byli oni reprezentantami tych Niemców, które zaskazywały na szubiec wojnę.

Druga pozycja cyklu to „Ostatnia bitwa” Corneliusa Ryana. Dał się poznać jako twórcą parodokumentalnych powieści. „O jeden most za daleko” i „Najdłuższy dzień”. Pierwsza dotyczy nieludźmiernej operacji alianckiej „Garden Market”, która w założeniu miała o kilka miesięcy skrócić działania wojenne, druga traktuje o inwazji wojsk sprzymierzonych na Normandię.

Kolejną książką w powyższej serii będzie „Pamiętnik” Christy Schroeder, długoczasowej sekretarki Adolfa Hitlera.

Kosmiczne katastrofy

Łudzkość może spać spokojnie o dinozaurów, gdy w Ziemię uderzy, tak jak niedawno w Jowisz, rozpadająca się kometa. O zagrożeniu Ziemi przez asteroidy i komety opowiada książka Dana Desorina „Kosmiczne katastrofy”, wydana nakładem oficyny „Prószyński i S-ka”.

Zderzenia ciał niebieskich kształtowały oblicza planet Układu Słonecznego od miliardów lat - w taki właśnie sposób powstał Księżyc. Kosmiczne kolizje zdarzają się i dziś, o czym przekonał się w lipcu 1994 r., gdy kometa Shoemaker-Levy uderzyła w Jowisz. Ziemia przeżyła podobną katastrofę około 65 mln lat temu. Zderzenie z asteroidą spowodowało straszliwe spustoszenia naszej planety i wyginięcie znacznej części fauny i flory dinozaurów.

Po katastrofie w Jowisz zaczęto poważniej traktować takie zagrożenia. Współczesna technika pozwala na wcześnie wykrywanie takich, lecących kołowym kursem, obiektów i zmianę ich orbity.

obciążania ryb „ładunkiem użytecznym” w postaci np. kamer lub przyrządów mierniczych.

Można by w ten sposób badać w przyszłości podwodne konstrukcje np. platform wierniczych, rezygnując z kosztownych batyskafów lub pletwonurków.

Ponadto „cybertryby” mogłyby w przyszłości kierować także ławice pobotranych prosto w sieci trawlowe rybaków. Z obserwacji bowiem wiadomo, że ryby mają tendencję do podążania w ślad za towarzyszkami, które zdecydowanie płyną w określonym kierunku.

Uczony zapewnia, że eksperymenty są całkowicie bezbolesne i karp nie odczuwa żadnego stresu.

PROGRAM TV POLONIA

PIĄTEK 18 KWIETNIA

7.00 Panorama, 7.10 Południowa Afryka w polskim obiektywie (film dok.), 7.35 XVIII Przegląd Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu, 8.30 Wiadomości, 8.40 Salon Kuchnia, 9.30 „Rodzina Lesniewskich” (serial), 10.00 „Ryoczerz i rabusie” (serial), 10.40 Kuchnia polska: Dzik po polsku, 11.00 Bez zniechęcenia, 11.30 Czy nas jeszcze pamiętają?, 12.00 Wiadomości (serial), 13.10 Kuchnia polska, 13.30 Przegląd publicystyczny, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.20 Omówienie programu dnia, 16.00 Do Wesele krakowskie: Zmowy (I), 16.00 Do wojna marsz” (rep.), 16.30 Hity satelity, 17.00 Teleexpress, 17.15 Ala i As (dla dzieci), 17.30 Mazi w Gondolandi (język polski dla dzieci), 17.35 Tala, a Marcin powieźdź... 17.45 Kinom (teleturniej), 18.15 Przygody pana Michała (serial), 18.45 Skąd ta wrażliwość, 19.15 Paler (mag. muzyczny), 19.40 Dobranocka: „Dziewięć Koziołka Matołka”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Ucieczka z miejsc ukończonych”, 21.30 Z archiwum i pamięci: Włodzimierz Korcz (I), 22.25 Program na sobotę, 22.30 Panorama, 23.00 Studio parlamentarne, 23.20 Komedianci: Duduś - Adam Pawlikowski (film dok.), 24.00 Porozmawiamy, 0.50 Panorama, 1.00 „Przygody pana Michała”, 1.30 Skąd ta wrażliwość, 2.00 Paler, 2.30 Wesele krakowskie, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Ucieczka z miejsc ukończonych”, 4.30 Z archiwum i pamięci, 5.30 Kinom, 6.00 Studio parlamentarne, 6.20 Komedianci.

SOBOTA 19 KWIETNIA

7.00 Program dnia, 7.05 Zaproszenie (pr. krajoznawczy), 7.25 Galeria pod strzechą, 7.40 Hity satelity, 8.00 Pocztówka z Kraju Łagodności, 8.20 Ala i As (dla dzieci), 8.35 Mazi w Gondolandi, 8.45 Poranek filmowy, 9.15 Program o zwierzętach, 10.30 Wiadomości, 9.45 Ludzie listy pisać, 10.00 Brawol Bisi, 13.00 Wiadomości, 13.15 Jacy! Tacy! (mag. reporterski), 14.15 „Dwa światy” (serial), 14.40 „Widzi” (serial anim.), 15.10 Co mnie tak denerwuje przy Tobie, Ono, 15.45 „Moja archeologia” (film dok.), 16.30 Mówi się... (pr. poradnikowy), 16.50 Listy do telewidzów, 17.00 Teleexpress, 17.15 Mistrzostwa Polski w koszykówce mężczyzn, 18.30 „Alternatywy 4” (serial), 19.40 Dobranocka: „Noddy”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Śmierć Johna L.” (film polski), 22.25 Program na niedzielę, 22.30 Panorama, 23.00 Cafe „Fusy” (pr. satelityczny), 23.30 „Sala” (film polski), 23.45 „Sala” (mag. muzyczny), 23.55 „Sala” (mag. muzyczny), 0.15 „Sala” (mag. muzyczny), 0.30 Panorama, 0.30 „Śmierć Johna L.”, 0.55 Cafe „Fusy”, 0.55 Listy do telewidzów, 5.50 Piosenki z Kraju Łagodności, 6.10 Skarbiec (mag.), 6.40 Ludzie listy pisać.

NIEDZIELA 20 KWIETNIA

7.00 „Alternatywy 4” (serial), 8.00 Słowo na niedzielę, 8.05 Informacje Studia Kontakt, 8.20 Folkowe nuty, „Skłanik” (zespół z Kamionki Wielkiej), 8.45 „Trzy misie” (film anim.), 9.10 Zaproszenie (pr. krajoznawczy), 9.30 Niedzielne muzykowanie: W. A. Mozart „Symfonia Es-dur”, Claude Debussy „Popołudnie Fauna”, 10.15 Pantleon (mag. kulturalny), 10.30 Poznaj świat (teleturniej), 11.15 Komet Makuszewski „Awantury i Wybrki małej malpki Fiki Miki” (teatr), 21.15 Wszystko gra: Bęben, 12.00 Polskie ABC (dla dzieci), 12.30 Skarbiec (mag.), 13.00 3 x 13 (pr. publicystyczny), 13.30 Praci w tajemnicy (teleturniej), 14.00 Spotkanie z profesorem Witoldem Ziem, 14.20 „Senny domow” (serial), 14.35 „Palace i dwory Rzeczypospolitej” (rep. 2), 15.00 Kraina uśmiechnięta, 16.00 „Fin du monde, czyli obraz koła świata” (film dok.), 17.00 Teleexpress, 17.15 „Speed Błyskawica” (serial anim.), 17.40 „Zielone - minione” (film polski), 19.15 Wesoła gromadka Artosu (pr. rozrywkowy), 20.00 Dobranocka: „Bajki zła oina”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Pehia nad głowami” (film polski), 21.45 Szafa gra (pr. rozrywkowy), 22.25 Program na poniedziałek, 22.30 Panorama, 23.00 Turmij satelityczny, „Kabat Moralnego Niepokoju” contra „Czyli jak to”, 24.00 Teresa Toralska przedstawia, 1.00 Kraina uśmiechu, 1.55 Gorąca „10” Muzycznej Jedynki, 2.30 Wesoła gromadka Artosu, 3.00 Panorama, 3.30 „Pehia nad głowami”, 4.45 Szafa gra, 5.25 „Palace i dwory Rzeczypospolitej”, 5.40 „Senny domow”, 6.00 Pantleon, 6.15 Informacje Studia Kontakt, 6.30 3 x 13.

PONIEDZIAŁEK 21 KWIETNIA

7.00 Panorama, 7.15 Informacje Studia Kontakt, 7.30 „Fin du monde, czyli obraz koła świata” (film dok.), 8.30 Wiadomości, 8.40 Studio parlamentarne, 9.00 Wesele krakowskie, 9.30 Ala i As (dla dzieci), 9.45 Mazi w Gondolandi, 9.50 Tala, a Marcin powieźdź... 10.00 „Przygody pana Michała” (serial), 10.25 Skąd ta wrażliwość?, 10.55 „Do wojna marsz” (rep.), 11.20 Gorąca „10” Muzycznej Jedynki, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Pehia nad głowami” (film polski), 13.30 Szafa gra (pr. rozrywkowy), 14.10 Przegląd prasy polonijnej, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.20 Omówienie programu dnia, 15.30 „Kamień węgielny” (rep.), 16.00 Zmierzchni emigracji - rozmowy paryskie (film dok. 2), 16.30 Sportowy tydzień, 17.00 Teleexpress, 17.15 Cuchia

(dla dzieci), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 Dajcie to na pierwszą stronę” (serial), 19.15 Dance Maxx (pr. muzyczny), 19.40 Dobranocka: „Mały Pingwin Piki-Piki”, 20.00 Wiadomości, 20.30 Polska - Dania (MS w hokeju na lodzie gr. B), 22.15 Dziennik TV (pr. satelityczny), 22.30 Panorama, 23.00 Spojrzynia na Polskę (pr. publicystyczny), 23.20 Zespół folkowy „Adoramus”, 23.40 Labirynty kultury, 24.00 Moniuszko wia (5), 0.30 Sportowy tydzień, 0.50 Panorama, 1.00 Dajcie to na pierwszą stronę” (serial), 2.00 Dance Maxx (pr. muzyczny), 3.00 W centrum uwagi (pr. publicystyczny), 3.30 Polska - Dania (hokejowe MS), 5.15 Dziennik TV, 5.30 „Zmierzchni emigracji - rozmowy paryskie”, 6.00 Spojrzynia na Polskę, 6.20 Zespół folkowy „Adoramus”, 6.40 Labirynty kultury.

WTOREK 22 KWIETNIA

7.00 Panorama, 7.15 Program o zwierzętach, 7.30 Kraina uśmiechu, 8.30 Wiadomości, 8.40 Spojrzynia na Polskę (pr. publicystyczny), 9.00 „Kamień węgielny” (rep.), 9.30 Polskie ABC (dla dzieci), 10.00 Dajcie to na pierwszą stronę” (serial), 11.00 Skarbiec (mag.), 11.30 Dance Maxx (pr. muzyczny), 12.00 Wiadomości, 12.15 „Śmierć Johna L.” (film polski), 14.00 „Dziennik TV” (pr. satelityczny), 14.10 Sportowy tydzień, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.20 Omówienie programu dnia, 15.30 Madonny polskie, 16.00 Dopóki żyje ostatni świadek, 16.30 Zaproszenie (pr. krajoznawczy), 17.00 Teleexpress, 17.15 „Niewarygodne przygody Marka Pigusa” (serial), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 „W stołcu i w deszczu” (serial), 19.15 Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, 19.40 Dobranocka: „Opowiadania Mumunko”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy” (serial), 21.50 „Szpiety watru” (film dok.), 22.10 Piosenki na temat, 22.35 Panorama, 23.05 Motławska: „Na dzikich polach” (rep.), 23.30 Męski strip: Przemysław Gintrowski, 24.00 „Musi” (rep.), 0.15 „Ojciec mój i matka moja opuścił mnie!” (rep.), 0.30 Zaproszenie, 0.50 Panorama, 1.00 „W stołcu i w deszczu”, 2.00 Polska piosenka, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”, 4.45 „Szpiety watru”, 5.10 Piosenki na temat, 5.35 Dopóki żyje ostatni świadek, 6.05 „Na dzikich polach”, 6.30 Męski strip.

ŚRODA 23 KWIETNIA

7.00 Panorama, 7.15 Pantleon (pr. kulturalny), 7.30 Z archiwum i pamięci: Włodzimierz Korcz, 8.30 Wiadomości, 8.40 Labirynty kultury, 9.00 Madonny polskie, 9.30 „Niewarygodne przygody Marka Pigusa” (serial), 10.00 „W stołcu i w deszczu” (serial), 10.50 Kuchnia polska: Seklacz, 11.00 Dopóki żyje ostatni świadek, 11.30 Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, 12.00 Wiadomości, 12.10 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy” (serial), 12.25 „Szpiety watru” (film dok.), 12.50 Piosenki na temat, 14.10 Auto-Moto-Klub, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.20 Omówienie programu dnia, 15.30 Polska droga do samodzielnosci w sztuce (2), 16.00 Magazyn polonijny, 16.30 Auto-Moto-Klub, 17.00 Teleexpress, 17.15 Program dla dzieci, 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 Lech Boron „Sezon na dzierzawę” (spektakl teatrny), 19.15 Zespół „Woina Grupa Bukowina”, 19.40 Dobranocka: „Bajki z mchu i paproci”, 20.00 Wiadomości, 20.30 „Wielki podryw” (film polski), 22.30 Panorama, 23.00 Moniuszko wia, 24.00 Legendy o świętych: Św. Jerzy, 0.15 „Jahauf” (film dok.), 0.30 Auto-Moto-Klub, 0.50 Panorama, 1.00 „Sezon na dzierzawę”, 2.00 Zespół „Woina Grupa Bukowina”, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Wielki podryw”, 5.30 Magazyn polonijny, 6.00 Moniuszko wia.

CZWARTEK 24 KWIETNIA

7.00 Panorama, 7.10 „Palace i dwory Rzeczypospolitej” (rep. 2), 7.30 Cafe „Fusy” (pr. satelityczny), 7.55 Gorąca „10” Muzycznej Jedynki, 8.30 Wiadomości, 8.40 Czasy jak te”, 9.00 Polska droga do samodzielnosci w sztuce, 9.30 Program dla dzieci, 10.00 „Alternatywy 4” (serial), 11.00 Różnowy, rozmówki, 11.30 Zespół „Woina Grupa Bukowina”, 12.00 Wiadomości, 12.15 „Wielki podryw” (film polski), 14.00 Magazyn polonijny, 14.30 Rozmowa dnia, 15.00 Panorama, 15.20 Omówienie programu dnia, 15.30 Credo (pr. red. katol.), 16.00 „Tkał - zagnijony świat” (rep.), 16.30 Przegląd prasy polonijnej, 17.00 Teleexpress, 17.15 „Rodzina Lesniewskich” (serial), 17.45 Krzyżówka szczęścia (teleturniej), 18.15 „Ryoczerz i rabusie” (serial), 19.15 Nieustająca Love Story (pr. montażowy), 19.40 Dobranocka: „Kasztaniaki”, 20.00 Wiadomości, 20.30 Neil Simon „Bożyszcze kobiet” (teatr), 22.00 Małe oczyszczenie „Młodość więcej renesansu” (rep.), 22.30 Panorama, 23.00 Przegląd publicystyczny, 24.00 Moniuszko wia, 6.30 Przegląd prasy polonijnej, 0.50 Panorama, 1.00 „Ryoczerz i rabusie”, 2.00 Nieustająca Love Story, 2.30 Krzyżówka szczęścia, 3.00 W centrum uwagi, 3.30 „Bożyszcze kobiet”, 5.00 Małe oczyszczenie, 5.30 Madonny polskie, 6.00 Przegląd publicystyczny.

Telewizja zastrzeżenie sobie prawo zmian w programie.

ROCZNICE • ROCZNICE • ROCZNICE

Układ w Rapallo

(75 lat temu)

18 kwietnia 1922 r. w Rapallo koło Genui podpisany został układ niemiecko-rosyjski o normalizacji stosunków oraz współpracy politycznej i gospodarczej. Układ uzupełniony tajną umową o współpracy wojskowej wymierzony był w tzw. porządek wersalski i stanowił zagrożenie dla Polski.

Układ w Rapallo zawarty został przy okazji międzynarodowej konferencji zwołanej do Genui 10 kwietnia - 19 maja 1922 r. w celu uregulowania problemów wynikających z powojennych trudności gospodarczych. W konferencji uczestniczyli 29 państw europejskich, dmania brytyjskiej i USA. Dyskutowano bez większych rezultatów o splacaniu przez Niemcy odszkodowań wojennych, długach carskiej Rosji, rozbrojeniu, ułatwieniach handlowych.

W czasie konferencji genueńskiej doszło w Rapallo do porozumienia niemiecko-rosyjskiego. Oba państwa nawiązały stosunki dyplomatyczne, zrezygnowały z wzajemnych roszczeń, podjęły współpracę gospodarczą. Traktat umożliwił wyjście z izolacji zarówno pokonanych Niemiec, jak i sowieckiej Rosji. Oba państwa łączył negatywny stosunek do Traktatu Wersalskiego, który gwarantował Polsce niepodległość. Dlatego starali się wspólnie zważyć Polskę jako ważne ogniwo systemu wersalskiego. Późniejszym wyrazem tych dążeń był wymierzony w Polskę układ Ribbentrop - Molotow z sierpnia 1939 r. i agresja obu krajów na Polskę we wrześniu tegoż roku. Oddzielna umowa o współpracy wojskowej w zakresie produkcji uzbrojenia i szkolenia zapewniały Rosji niemiecką pomoc techniczną, a Niemcom możliwość tajnych zbrojeń zakazanych przez Traktat Wersalski.

"Titanic"

(85 lat temu)

14 kwietnia 1912 r. o godz. 23.40 poszedł w eter sygnał SOS Titanic tonie. Największy transatlantyk zatonął koło Nowej Fundlandii po zderzeniu z górą lodową. Katastrofa pochłonęła 1503 ofiary.

„Titanic” oddany do eksploatacji w kwietniu 1912 r. uchodził za szczytowe osiągnięcie ówczesnego budownictwa okrętowego. Odróżniał się nowoczesną techniką, estetycznym wyglądem, luksusowym wyposażeniem wnętrza. Zapewniał najwyższy komfort i maksymalne bezpieczeństwo - jak głosiła reklama, łowczyżyska żegluga. Był symbolem wspaniałej techniki rodzącej się XX wieku i zarazem wizytówką brytyjskiego przemysłu stoczniowego.

Stalek wypłynął 10 kwietnia w pierwszy rejs z Southampton do Nowego Jorku, mając na pokładzie 1308 pasażerów i 898 członków załogi. W inauguracyjnym rejsie uczestniczyli wiele osobistości ze świata polityki i biznesu. Wczesna wiosna spowodowała pojawienie się gor łodowych znacznie dalej na południe niż normalnie. Z jedną z nich zderzył się „Titanic”.

Stalek uchodzący za niezatapialny poszedł na dno w ciągu 2,5 godziny. Nikt nie liczył się z możliwością katastrofy. W szalupach było tylko 1167 miejsc. Z 2206 osób na statku uratowało się tylko 703. Zginęli m.in. kapitan statku Edward Smith i główny konstruktor Thomas Andrews. Do historii przeszła orkiestra okrętowa, która do końca grała popularne melodie, aby zapobiec panice.

Po tragedii „Titanica” wprowadzono wiele istotnych zmian w konstrukcji i wyposażeniu ratunkowym statków, udoskonalono system łączności radiowej i przekazywania ostrzeżeń meteorologicznych oraz powołano tzw. Łodowy Patrol Atlantyku, śledzący góry lodowe zagrażające szlakom żegluga.

Wilbur Wright

(130 lat temu)

16 kwietnia 1867 r. urodził się Wilbur Wright, amerykański konstruktor i pilot, wraz z bratem Orville'em, pionier lotnictwa silnikowego.

W latach 1896 - 1903 bracia Wright budowali szybowce. 17 grudnia 1903 r. Wilbur Wright na płatoku z silnikiem 12 KM oderwał się od ziemi i w ciągu 12 sekundowego lotu przebył 53 m. Był to pierwszy w dziejach lot samolotu. Jeszcze tego samego dnia poprawił swój wynik - przeleciał 260 m w ciągu 59 sekund.

Bracia stale ulepsiali swój model samolotu Flyer I. W 1908 r. mieli dwa rekordy - Orville utrzymał się w powietrzu ponad godzinę, a Wilbur przebył trasę 120 km. W tym samym roku odbyli pierwszy na świecie lot z pasażerami. W 1909 r. założyli w USA wytwórnię samolotów i pierwszą szkołę lotniczą.

Europa przez kilka lat pozostawała w tyle za lotnikami amerykańskimi. Francuz Henri Farman w 1907 r. przeleciał dystans 1 km. Dopiero w 1909 r. Louis Bleriot przeleciał nad kanałem La Manche.

UWAGA, NADCHODZA

Cyberkaraluch z... kamerą

Jens Balchen, profesor cybernetyki na uniwersytecie w Trondheim w Norwegii, prowadzi eksperymenty z „elektronicznie sterowanymi” karpami. Celem eksperymentów jest sprawdzenie czy przy pomocy mikroskopijnych elektronicznych czujników wszczepianych tym rybowi uda się sterować ich ruchami. Czujniki odbierają sygnały przekazywane przez operatora na łędzie.

Uczony ma nadzieję, że w perspektywie uda się w ten sposób sterować całymi ławicami ryb, co znacznie ułatwi połowy.

Jest to tylko jeden z coraz liczniejszych eksperymentów, w ramach których uczeni próbują „skrzyżować”

elektronikę z organizmami zwierzęcymi. Np. Japończycy podejmują próby stworzenia „cyberowadów” posiadających człupki... karaluchów sterowanych impulsami elektronicznymi. Owały te, wyposażone w miniaturowe kamery i mikrofony, mają być wykorzystywane do badania niedostępnych miejsc różnych konstrukcji w celu sprawdzenia, czy nie ma tam pęknięć lub rys.

Prototypowe urządzenie wykorzystywane przez Balchena działa na zasadzie przekazywania słabych impulsów elektrycznych prąwej lub lewej stronie ryby, zachęcając ją do płynięcia właśnie w tym kierunku. Jeśli eksperymenty powiodą się, Balchen nie wyklucza w przyszłości

obciążania ryb „ładunkiem użytecznym” w postaci np. kamer lub przyrządów mierniczych.

Można by w ten sposób badać w przyszłości podwodne konstrukcje np. platform wierniczych, rezygnując z kosztownych batyskafów lub pletwonurków.

Ponadto „cybertryby” mogłyby w przyszłości kierować także ławice pobotranych prosto w sieci trawlowe rybaków. Z obserwacji bowiem wiadomo, że ryby mają tendencję do podążania w ślad za towarzyszkami, które zdecydowanie płyną w określonym kierunku.

Uczony zapewnia, że eksperymenty są całkowicie bezbolesne i karp nie odczuwa żadnego stresu.

● kronika rodzinna

Dnia 18 kwietnia 1997 r. obchodzić będzie swój zany jubileusz 70-lecia urodzin pani WANDA TURONIOWA z Kąkolewicz-Pradolna. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pogody ducha i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życia składają małż. córka i synowie z rodzinami. C 52/064

Jutro mija 20. rocznica zgonu śp. ANTONII HARTABUSOWEJ Wszystkich, którzy ją znali, o chwile wspomnień prosi mąż z rodziną. OL-18

W imieniu własnym i bliskiej rodziny Zmarłego śp. ANNY KONESZOWEJ z Suchoj Górnaj pragnę złożyć serdeczne podziękowanie za liczny udział w pogrzebie, ks. Tesarczykowi za przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, chórowi kościelnemu za wzniesienie śpiewu, panu Buremu za potęganie się ze Zmarłą oraz MK PZKO. Dziękuję również za kwiaty, słowa pociechy i kondolencje. Mąż Henryk. C 54/078

● teatr

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Niedzwiedz, Oświadczyński (próba publiczna, 17. godz. 13.00, gr. STUD-I), Niedzwiedz, Oświadczyński (premiera 18. godz. 18.30, gr. D-3)

● kina

ORLOWA - Wszechświat Wojny gwiazd (17, 18, godz. 17.45), Skandalista Larry Flynt (17, 18, godz. 20.00), KARWINA - Reflex: Ostatni zostaje (17, godz. 17.00, 20.00), Nazwa kodu: Rubin (17, 18, godz. 19.00), Centrum: Jerry Maguire (17, 18, godz. 17.45, 20.00), Lowcy lwów (17, 18, godz. 15.30), BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA - Arkino: Chmury znikły (17, godz. 17.30), TRZYNIEMEC - Kosmos: Marsjanie atakują (17, godz. 17.30, 18, godz. 17.30, 20.00), Uczta weselna (KF, 17, godz. 20.00), HAWIERZÓW - Centrum: Ognisty ptak (17, 18, godz. 15.30), Angielski papież (17, 18, godz. 17.30, 20.15), Self: Dwa oblicza miłości (17, 18, godz. 17.45, 20.00).

● programy MOK

CZESKI CIESZYN - Muzeum Ziemi Cieszyńskiej: do 2. 5. wystawa pn. "Geologia Śląska Cieszyńskiego"; wt-pt: 9.00-17.00, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00. HAWIERZÓW - Muzeum Żywotki: do 31. 12. 1997 wystawa pt. "Armata na przestrzeni wieków"; po-pt: 9.00-17.00, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00. KARWINA - MDK, sala im. J.

▲ W karwińskim Miejskim Domu Kultury od tygodnia oglądać można wystawę twórczości Józefa Drona. Poza zapowiadany rysunkami autor pokazuje też kilka ciekawych portretów oraz kompozycji przestrzennych z końca lat sześćdziesiątych (na zdjęciu na pierwszym planie).

Fot. WISŁAW PRZECZEK

GŁOS LUDU

● Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ● W wydawnictwie "Otza", ul. Hławi 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ● Redaguje kolegium ● Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryk Bilmar, Bogusław Krzyżanek ● Adres redakcji: 79 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Nová Hrádek 3, telefon: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, działy łączności z czytelnikami 6607/249, działy sportowe 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ● Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji "Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretaria automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w naszym "Contact" przy ul. Hławi 3 w Cz. Cieszyń; w Oddziale Literaturoznawstwa Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Fryszacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVICES, ul. Słomni 18, Cz. Cieszyń ● Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ● Kolportuje PHS ● Skład komputerowy "Głos Ludu" Ostrawa ● Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ● Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom, MK PZKO w Karwinie-Raju oraz przedstawicielom KNE za wyrazy współczucia, kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszej Drogięj śp. LUDMILY STANOWSKIEJ Dziękujemy również ks. Jochymkowi za przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, ks. dziekanowi Cernocię, chórowi kościelnemu i chórowi "Dźwięk" za wzruszające śpiewy. Zasmucona rodzina. C 54/079

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim przyjaciółom i znajomym smutną wiadomość, że zmarł tragicznie w wieku 65 lat nasz Drogi śp. LEON NIESLANIK zamieszkały w Trzyczku-Końskiej. Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w piątek 18. 4. o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Trzyczku. W smutku pogrążona rodzina. C 52/077

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarł w wieku 69 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek śp. ALOJZY PARZYK zamieszkały w Karwinie-Nowym Mieście. Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w piątek 18 kwietnia br. o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego we Fryszacie. Żalobą okryta rodzina. C 52/078

Biuro Podróży "CK BOGDANA CMIELA" oferuje: NAJTANSZY URLOP nad morzem w Chorwacji - cena od 1800 koron/osobę/tydzień. Dalsze informacje pod nr. tel. 0659/932 268, 0601 530370. Fa-97 917

Mána: do 9. 5. wystawa rysunków Józefa Drona. KARWINA-FRYSZTAT - Archiwum Państwowe: do 1. 8. wystawa rysunków Milana Hlivaša.

● co, gdzie, kiedy

CHÓR MĘSKI "GOROL" JABŁONKÓW zaprasza na Koncert Jubileuszowy z okazji 50-lecia istnienia zespołu do Teatru Cieszyńskiego w sobotę 19. 4. o godz. 18.00. Zarząd MK PZKO oznajmia, że autobus dla widzów koncertu jubileuszowego "Gorola" wyjedzie do Cz. Cieszyna w sobotę 19. 4. o godz. 15.00 z jablonkowskiego dworca autobusowego.

● Z LISTÓW DO REDAKCJI

Zamiast okłasków

"W kościołach ewangelickich nie ma zwyczaju bicia braw w trakcie koncertów. Dlatego w niedzielne popołudnie 13 bm. w kościele Na Niwach w Czeskim Cieszynie nic nie zakłócało pełnej skupienia ciszy, w jakiej wysłuchaliśmy wspaniałego Koncertu Wielkanocnego w wykonaniu „Collegium Cantorum” - pisze do nas pani E. S. z Cz. Cieszy-

na. "Pięknie czytana historia Męki Pańskiej i Zmartwychwstania podkreślają z wielkim wyczuciem dobrane i z profesjonalną perfekcją wykonane utwory chórne z monumentalnym „Alleluja” G. F. Haendla w finale. Było to naprawdę głębokie przeżycie, uczta duchowa w pełnym słowa tego znaczeniu. Niech tych kilka zdań zastąpi okłaski i będzie wyrazem szczerego podziwu i podziękowania dla dyrygenta dr. Leszka Kaliny i chóru „Collegium Cantorum”.

Duma i ozdoba

W świąteczną niedzielę Miłosierdzia Bożego w Cierlicku - w kościele pw. św. Wawrzyńca na Kościelcu - odbyła się uroczystość poświęcenia repliki cudownego obrazu "Chrystusa Miłosierdzia". Ofiarni sponsorzy - z powodu skromności - nie zyczyli sobie ujawnienia swoich nazwisk. Miejscowy ksiądz proboszcz Marcel Tesarčík, poświęcając obraz, powiedział: "Oby te pełne blasku promienie Chrystusa Miłosierdzia spłynęły obficie również na nasze głowy, nasze rodziny, całą naszą parafię. Odtąd będzie on naszą dumą i piękną ozdobą naszego ukochanego kościoła. Oby Miłosierdzie Boże spoczęło na wszystkich ludziach dobrej woli!". JOZEF KULA Stanisławice

● CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 17 KWIEŃNIA

- NOVA: 6.00 Śniadanie z Novą, 8.30 "Flintstonowie" (serial anim.), 9.00 "Nowakowie" (serial), 9.25 Karuzela (teleturniej), 9.55 Zaryzykuj (teleturniej), 10.25 "Samotnik" (film franc.), 12.00 "Rekin" (film amer.-meksykański), 13.30 "Tak płynie czas" (serial), 14.20 "Helena i jej chłopcy" (serial), 14.50 "Highlander II" (serial), 15.40 "Szkoła zlamanych serc" (serial), 16.40 "Beverly Hills 90210 I" (serial), 17.30 "Herkules" (serial), 18.15 Zaryzykuj (teleturniej), 18.45 Karuzela (teleturniej), 19.20 Prognoza pogody, 19.30 DTW, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 "Dalia" (serial), 20.55 "Akta X II" (serial), 21.45 Właśnie dziś, 21.55 "Miasteczko Twin Peaks" (pilot serialu), 0.15 "Zonały z zobowiązaniami" (serial), 0.40 "Dolina łalek" (serial). TC 1: 6.00 Studio 6, 8.30 "21", 9.00 Wiadomości, 9.05 "Mój przyjaciel delfin" (serial), 9.30 Hip, nap, hop (teleturniej), 10.05 "Salon Elliott III" (serial), 10.55 Walizka (teleturniej), 11.35 "Krok w krok" (serial), 12.00 Wiadomości, 12.05 Salon czeski, 12.35 Powiązania, 13.10 Następnie razem w was, 13.50 "Słowacko się nie procesuje" (serial), 14.30 "Skarby świata" (serial dok.), 14.45 Aerobik z Barą, 14.50 "Bajka o ludziach i Bożej apteczce" (bajka), 15.55 Śpiewnik domowy, 16.00 Wiadomości, 16.05 Rekordy i ciekawostki, 16.15 "Mój przyjaciel delfin" (serial), 16.40 "Star Trek: Nowa generacja" (serial), 17.25 Ekstramaine limity, 17.30 AZ-quiz (teleturniej), 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report, 18.15 Było, nie było (gra-zabawa), 18.40 Tobolek (teleturniej), 19.05 Szczęśliwych dziesięć, 19.10 Wieczorynka, 19.20 Wieczorem na ekranie, 19.30 Wzdarzenia, pogoda, 19.55 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 "Kiedy słonku się nie powodzi" (serial), 21.05 "Powrót do Edeny II" (serial), 21.50 Co znaczy "w domu?" (publicyst.), 22.15 Wiadomości, 22.25 "Kung, baio!" (serial), 22.50 "Halo, baio! Legendy ciąg dalszy II" (serial), 23.35 "Emisariusze Moskwy" (serial dok.), 0.35 "Policjanci z Miami" (serial), 1.20 TV-Shop.

TC 2:

- 7.35 Aktualności TVS, 8.00 Euronews, 8.45 Report, 9.30 Studio 6, 12.00 Euronews, 13.40 Europa dziś, 14.10 Uniwersytet TV, 14.40 Potomkowie sławnych (Mikołaj Aleš), 15.10 Teleskop, 15.20 "Europa przeciwko rakowi" (serial dok.), 15.25 Trzymaj się! (pr. ekol.), 15.45 Ego, 16.05 "Historia koszykówki" (serial dok.), 16.55 RC - Norwegia (hokej na lodzie), 19.30 "Hasielki" (znane i nieznanie piosenki K. Hallera), 19.50 Aerobik z Barą, 19.55 Wieczorem na ekranie, 20.00 "Łódzkie getto" (dok.), 20.50 Martha Clarke "Nokturn" (studia taneczna), 21.00 "21", 21.30 Czechosłowacki tygodynik filmowy, 21.40 "Pianistka" (film franc.), 23.25 "Jeszcze nie jest za późno" (kom. czeska), 0.55 Europa dziś, 1.25 "21".

PRIMA:

- 6.50 Telegazety, 7.00 "Dzientelmeni i male panienki" (serial anim.), 7.05 "Przygody jeża Sonika" (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 Akta '97, 8.15 Szczęście doskonałe (pr. H. Pawłowskiej), 8.35 Telegazety, 8.45 "Komisarz Rex" (serial), 9.30 Program dla pań, 10.55 "Lot Lidy do nieba" (film czeski), 12.40 "Huckleberry Finn" (serial anim.), 13.05 "Detektywi wszechświata" (serial), 13.30 Dotknięcie gwiazd (mag.), 14.00 S.O.S., 16.50 "Detektywi wszechświata" (serial), 17.15 Terno, 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTW, 19.15 Akta '97, 19.30 "Partnerzy" (serial), 20.00 O zakład! (gra-zabawa), 20.40 "Transmisja bezpośrednia" (serial), 21.25 Akta plus, 21.50 Wiadomości, 21.55 "George Washington" (film USA, 23), 23.35 E danieli (pokaz mody), 23.50 "Okręg policyjny Los Angeles" (serial), 0.15 Party (mag.), 1.05 Telegazety.

ANGELES (serial), 0.15 Party (mag.), 1.05 Telegazety.

PIĄTEK 18 KWIEŃNIA

- NOVA: 6.00 Śniadanie z Novą, 8.30 "Flintstonowie" (serial anim.), 9.00 "Nowakowie" (serial), 9.25 Karuzela (teleturniej), 9.55 Zaryzykuj (teleturniej), 10.25 "Dalia" (serial), 11.15 "Akta X II" (serial), 12.00 "Melrose Place III" (serial), 12.45 "Rok rodziny" (serial dok.), 13.15 "Tak płynie czas" (serial), 14.05 "Helena i jej chłopcy" (serial), 14.35 "Highlander II" (serial), 15.25 "Szkoła zlamanych serc" (serial), 16.25 Teplice - Cz. Budziejewice (liga piłki nożnej), 18.15 Zaryzykuj (teleturniej), 18.45 Karuzela (teleturniej), 19.20 Prognoza pogody, 19.30 DTW, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 "King Kong" (film USA), 22.20 Właśnie dziś, 22.25 "Po tamtej stronie II" (serial), 23.15 Piórko (erot. talk show), 23.55 "Szwagier Drakuli" (serial), 23.45 "Amityville II. Dom grozy" (horror USA), 1.50 Penthouse (magazyn erotyczny). TC 1: 6.00 Studio 6, 8.30 "21", 9.00 Wiadomości, 9.05 "Mój przyjaciel delfin" (serial), 9.30 AZ-quiz (teleturniej), 9.50 "Jeszcze nie jest za późno" (kom. czeska), 11.20 Czarne owce (publicyst.), 11.40 Co znaczy "w domu?" (publicyst.), 12.00 Wiadomości, 12.05 Arena, 12.50 Magazyn policyjny, 13.10 Lapidarium, 13.25 Klub Seniors, 13.55 Sportissimo, 14.50 Country przeboje, 15.20 "Podróże zapoznawcze" (serial dok.), 15.30 "Siłwanowie" (serial), 16.00 Wiadomości, 16.05 Klucz (magazyn), 16.35 "Doktor Quinn" (serial), 17.20 Kincobot '97, 17.50 W weekendowej TC, 17.55 Prognoza pogody, 18.00 Report, 18.15 Policja RC, 18.20 "Encyklopedia psów" (serial dok.), 19.00 Szczęśliwych dziesięć, 19.10 Wieczorynka, 19.20 Wieczorem na ekranie, 19.30 Wzdarzenia, pogoda, 19.55 Bramki, punkty, sekundy, 20.00 "Hi zastanawiaj się i kręć! (z domowej witki), 20.25 "Doktor Quinn III" (serial), 21.15 "Albi na wodzie" (film czeski), 22.55 Wiadomości, 23.05 "Flair" (film australijski, 1/2), 0.40 Recital grupy "Zalman a spol.", 1.10 "Policjanci z Miami" (serial), 1.55 TV Shop.

TC 2:

- 8.00 Euronews, 8.45 Report, 9.30 Studio 6, 12.00 Euronews, 13.10 "Jeniec na Zandzie" (film USA), 14.50 "Przygoda w przyrodzie" (film dok.), 16.55 "Chwała wilkom" (film dok.), 17.15 "Niezwykła rodzina" (serial), 18.55 Nowe książki, 19.05 "Przyganie wieży" (dok.), 19.30 Mondi '97 (pokaz mody), 19.55 "Goethe i getto" (portret V. Ullmanna), 21.00 "21", 21.30 Jeszcze tu jestem (publicyst.), 22.00 Spokaj się... (pr. muz.), 23.00 "Gorczyka dzwoni" (film USA), 1.05 "21", 1.35 Aktualności TVS.

PRIMA:

- 6.50 Telegazety, 7.00 "Dzientelmeni i male panienki" (serial anim.), 7.05 "Przygody jeża Sonika" (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 Akta '97, 8.15 O zwierzętach z K. Cernochem, 8.35 Telegazety, 8.45 Caruso show (pr. muz.-rozryw.), 9.30 Program dla pań, 10.55 "San Antonio" (western USA), 12.45 Akta plus, 13.10 "Huckleberry Finn" (serial anim.), 13.35 "Detektywi wszechświata" (serial), 14.00 S.O.S., 16.30 "Acapulco" (serial), 17.15 Terno, 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTW, 19.15 Akta '97, 19.30 "Partnerzy" (serial), 20.00 "Siedze Hammer, policjant z o. o." (serial), 20.30 "Inspektor Schimanski" (serial), 22.05 Zyto (show H. Pałowskiej), 22.25 Wiadomości, 22.30 "Teletywna Carola" (film USA), 23.55 "Dziewczyny w mundurze" (komedia USA, 1/2).

● POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 17 KWIEŃNIA

- PROGRAM 1: 6.00 Kawa czy herbata?, 8.00 "Kate i Alie" (serial), 8.30 Wiadomości, 8.40 Gimnastyka buzi i języka, 8.50 Mama i ja (dla mamy i trzylatka), 9.05 Bractwo przygody i zabawy, 9.30 Domowe przedszkole, 9.55 Porozmawiamy o dzieciach, 10.00 "Cagney i Lacey" (serial), 10.50 Muzyka łagodzi obyczaje (teleturniej), 11.10 Gotowanie na ekranie, 11.20 Polska - Austria (MŚ w hokeju na lodzie gr. B), 12.00 Wiadomości, 12.10 Agrobiznes (program rolniczy), 12.20 Magazyn Notowań: Nowoczesne opryskiwanie - Opryskiwanie i mgiełka, 12.50 Nasze państwo, 13.15 Przyroda w literaturze, 13.20 Rośliny lecznicze strefy tropikalnej, 13.40 Strzał w dziesiątkę, 13.50 "Wirunga: rzeki ognia i lodu" (film dok., 1)

14.20 Sześciu z raju

- 14.40 Przez góry i morza: Sekrety kamiennej wieży, 15.00 Wiadomości, 15.10 Opowieści o smakach: Ryby, 15.15 Program dnia, 15.25 "Szczęście lata Toma i Jerry'ego" (serial anim.), 15.50 Gimnastyka umysłu (dla młodych widzów), 16.05 "Ale kino" (reportaż), 16.15 Cuchcia (dla dzieci), 16.40 Dziarszy rządowy, 17.00 Telexpress, 17.25 "Moda na sukces" (serial), 17.50 Nasze państwo, nasi ludzie, 18.00 Filmido, 18.20 Credo (magazyn katolicki), 18.45 Falszywe czy prawdziwe, 19.00 Wieczorynka: "Tęcza bajeczka", 19.30 Wiadomości, 20.10 "Nash Bridges" (serial), 21.05 Cafe "Fusy" (program satyryczny). Ciąg dalszy na str. 6

